

วิเคราะห์หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ปีการศึกษา
๒๕๖๔

จัดทำโดย
นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิดตานุเคราะห์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่...../๒๕๖๕ วันที่ ๑๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เรื่อง วิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาภาษาไทย

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ได้มอบหมายให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนจัดทำวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ นั้น ข้าพเจ้านางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน ตำแหน่งครู ขอส่งแบบวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ตามเอกสารดัดแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป

ลงชื่อ

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ตำแหน่ง ครู

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายงานบริหารวิชาการ

.....
.....

(นางสาวกวิสรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

เสนอผู้อำนวยการโรงเรียน

ทราบ

.....
.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

...../...../.....

คำนำ

การจัดทำวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และเป็นกรอบทิศทางในการจัดการเรียนรู้ ภายในเอกสารเล่มนี้ประกอบด้วยสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระ การเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา วิเคราะห์ตัวชี้วัดจากหลักสูตร โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

เอกสารการวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เล่มนี้ สำเร็จลงโดย สมบูรณ์ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งประกอบด้วย นางวณิชชา เตียววานิชย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัด ท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) นางจิราพร ขอนแก้ว หัวหน้างานฝ่ายบริหารงานวิชาการ และนางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว หัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ห้องสมุดวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านผู้มีส่วนร่วมในการทำเอกสารการวิเคราะห์หลักสูตรเล่มนี้สมบูรณ์ไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน
ตำแหน่ง ครู

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
วิเคราะห์หลักสูตรภาษาไทย	
๑. การวิเคราะห์หลักสูตร	๑
- หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๑
- มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	๔
๒. รายวิชาภาษาไทย ท ๒๒๑๐๑ - ท ๒๒๑๐๒	๗
- คำอธิบายรายวิชา	๘
- โครงสร้างรายวิชา	๑๐
- วิเคราะห์ตัวชี้วัดจากหลักสูตร โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	๑๔

การวิเคราะห์หลักสูตร

๑. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๑ **วิสัยทัศน์** หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาลดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ

๑.๒. จุดหมาย

๑. มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

๓. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย

๔. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

๑.๓. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๑.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์ สุจริต

๓. มีวินัย

๔. ใฝ่เรียนรู้

๕. อยู่อย่างพอเพียง

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. รักความเป็นไทย

๘. มีจิตสาธารณะ

๒. มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๓. มาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล

มาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการอ่าน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติต่ออาชีพ สุจริต

๔. คุณภาพผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ผู้เรียนมีคุณภาพดังนี้

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้ง เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจัย อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชิวประวัติ อัตชีวประวัติ และประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจัย และแสดงความรู้ ความคิดหรือข้อโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงงาน พูดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัย ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด เข้าใจและใช้

คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

๕. หลักสูตรรายวิชา

ศึกษาหลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้วร้อยกรอง การอ่านจับใจความการคิดวิเคราะห์เหตุและผล แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การอธิบายคำเปรียบเทียบบความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน การเขียนสื่อสาร คัดลายมือแบบอักษรณี หัวกลม เขียนแนะนำตนเอง แนะนำสถานที่ เขียนบรรยาย เรียงความเชิงพรรณนา ย่อความจากเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน การสรุปใจความสำคัญ เล่าเรื่องย่อ พูดแสดงความคิดเห็น ประเมินค่าจากเรื่องที่ฟังและดู และมีมารยาทในการพูด การฟัง การดู เสียงในภาษา พลังภาษา หลักการสร้างคำ ชนิดและหน้าที่ของคำ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ การสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์ประเมินคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม ด้านจินตนาการ ศิลปะการประพันธ์ อารมณ์ คุณธรรม การสรุปความรู้และข้อคิดเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

โดยใช้กระบวนการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ การฟังและการดู เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระภาษาไทย

เพื่อพัฒนาความรู้ความคิดสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตลอดจนการนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพและเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังช่วยปลูกฝังให้รู้จักอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา ด้านภาษา ประเพณี วัฒนธรรม อันเป็นสมบัติของชาติไทยต่อไป

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยายและบทพรรณนา - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนนิทาน กลอนเพลงยาว และกาพย์ห่อโคลง
	๒. จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน - บทความ - บันทึกเหตุการณ์ - บทสนทนา - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - งานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	๓. เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆ ที่อ่าน	
	๔. อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	
	๕. วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน	
๖. ระบุข้อสังเกตการชวนเชื่อ การโน้มน้าว หรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน		
๗. อ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่านเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสืออ่านนอกเวลา - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน 	
๘. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> • มารยาทในการอ่าน 	

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	<ul style="list-style-type: none"> • การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียน ตัวอักษรไทย
	๒. เขียนบรรยายและพรรณนา	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนบรรยายและพรรณนา
	๓. เขียนเรียงความ	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนเรียงความเกี่ยวกับประสบการณ์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๔. เขียนย่อความ	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน คำสอน บทความทางวิชาการ บันทึกเหตุการณ์เรื่องราวในบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น นิทานชาดก
	๕. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนรายงาน <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า - การเขียนรายงานโครงงาน
	๖. เขียนจดหมายกิจธุระ	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนจดหมายกิจธุระ <ul style="list-style-type: none"> - จดหมายเชิญวิทยากร - จดหมายขอความอนุเคราะห์
	๗. เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง ในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - บทความ - บทเพลง - หนังสืออ่านนอกเวลา - สารคดี - บันทึกคดี
	๘. มีมารยาทในการเขียน	<ul style="list-style-type: none"> • มารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู	<ul style="list-style-type: none"> • การพุดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู
	๒. วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> • การพุดวิเคราะห์และวิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู
	๓. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผลเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	
	๔. พุดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> • การพุดในโอกาสต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การพุดอวยพร - การพุดโน้มน้าว - การพุดโฆษณา
	๕. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า	<ul style="list-style-type: none"> • การพุดรายงานการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
	๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	<ul style="list-style-type: none"> • มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. สร้างคำในภาษาไทย	• การสร้างคำสมาส
	๒. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญประโยครวม และประโยคซ้อน	• ลักษณะของประโยคในภาษาไทย - ประโยคสามัญ - ประโยคความรวม - ประโยคความซ้อน
	๓. แต่งบทร้อยกรอง	• กลอนสุภาพ
	๔. ใช้คำราชาศัพท์	• คำราชาศัพท์
	๕. รวบรวมและอธิบายความหมายของ คำ ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	• คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. สรุปรูปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น	• วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับ - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิต คำสอน - เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ - บันเทิงคดี - บันทึกการเดินทาง
	๒. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ	• การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น
	๓. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	
	๔. สรุปรูปร่างและข้อคิดจากการอ่าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
	๕. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	• บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท ๒๒๑๐๑ - ท ๒๒๑๐๒)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำอธิบายรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท ๒๒๑๐๑ ภาษาไทย ๓
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาบทรอยกรอง บทรอยแหว การจับใจความสำคัญ สรุปความ อธิบายรายละเอียดเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์ วิจารณ เรื่องที่ฟังและดู การวิเคราะห์ วิจารณวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น โครงสร้าง ประโยคสามัญ ประโยครวม ประโยคซ้อน การสร้างคำในภาษาไทย การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด การเขียน บรรยาย ยอความ จดหมายกิจจธระ การพูดในโอกาสต่างๆ ด้วยภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้ตามวัตถุประสงค์

โดยการรวบรวมขอมูล ตอบคำถาม สรุปแนวคิด และแสดงความคิดเห็น ใ้กระบวนการสรางความ ตระหนัก การสรางความคิดรวบยอด และกระบวนการกลุ่ม ใ้ทักษะการทำงานแบบร่วมมือ กระบวนการวิจารณ กระบวนการทางภาษา รวมถึงการปฏิบัติ และใ้ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง ดูและพูด

เพื่อใ้มีมารยาทและมีวิจารณญาณในการเลือกเรื่องที่ฟัง ดู พูด มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน ใ้เรียนรู้ เห็นคุณค่าของบทอาชยานและบทรอยกรองในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ รวมถึงเห็น ความสำคัญ และ รักษาภาษาไทยไ้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๘

ท ๒.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๔, ม.๒/๖, ม.๒/๗

ท ๓.๑ ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔, ม.๒/๖

ท ๔.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒

ท ๕.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๔

รวมทั้งหมด ๑๖ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท ๒๒๑๐๒ ภาษาไทย ๔
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาบทร้อยกรอง คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ คำราชาศัพท์ เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจ ในบทเรียน หนังสือ บทความหรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย อภิปรายแสดงความคิดเห็นและขอ โต้แย้งจาก การอ่าน ระบุงอสังเกตความเชื่อ การโนมนาว หรือความสมเหตุสมผล การพูดสรุปใจความสำคัญ และพูดรายงาน และมีมารยาทในการพูด คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เขียนบรรยายและพรรณนาเขียนเรียงความ เขียนรายงาน ทางการศึกษา การวิเคราะห์ จำแนกคุณคาวรรณคดี และวรรณกรรมท้องถิ่น ขอเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุนและขอคิด เห็นจากบทความที่อ่านการวิจารณ์เนื้อเรื่องอย่างมีเหตุผล

โดยการรวบรวมข้อมูล ตอบคำถาม สรุปแนวคิด และแสดงความคิดเห็น ไขกระบวนการสร้างความ ตระหนัก กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการกลุ่ม ทักษะในการทำงานแบบร่วมมือ กระบวนการ วิจัย การ กระบวนการทางภาษา กระบวนการปฏิบัติ และทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง ดูและพูด

เพื่อให้มีมารยาทและมีวิจรรย์ญาณในการเลือกเรื่องที่ฟัง ดู พูด มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน ใฝ่เรียนรู้ เห็นคุณค่าของบทอาขยานและบทร้อยกรองในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ รักษาภาษาไทย ไว้เป็นสมบัติ ของชาติ

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๒/๓, ม.๒/๔, ม.๒/๕, ม.๒/๖, ม.๒/๗, ม.๒/๘

ท ๒.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๓, ม.๒/๕, ม.๒/๘

ท ๓.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๓, ม.๒/๕, ม.๒/๖

ท ๔.๑ ม.๒/๓, ม.๒/๔, ม.๒/๕

ท ๕.๑ ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๕

รวมทั้งหมด ๒๐ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โครงสร้างการสอน วิชาภาษาไทย (วิชาพื้นฐาน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑
เวลา ๖๐ ชั่วโมง ๑.๕ หน่วยกิต

รายวิชา ภาษาไทย ท ๒๒๑๐๑
คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

ลำดับ	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)	น้ำหนัก (คะแนน)
๑	รู้รักษ์ภาษาไทย	ท ๒.๑ ม.๒/๑ ท ๔.๑ ม.๒/๓ ท ๕.๑ ม.๒/๑ ท ๕.๑ ม.๒/๒ ท ๕.๑ ม.๒/๓	- ปฐมนิเทศและชี้แจงบทเรียน - กลอนสุภาพ - การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด - การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจาก วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรม ท้องถิ่น (ศิลปะการประพันธ์) - วรรณคดีวรรณกรรม (ศิลาจารึกหลักที่ ๑)	๑ ๓ ๑ ๒ ๓	๕ ๑๐
รวม				๑๐	๑๕
๒	พูดให้เป็น จับประเด็นให้ได้	ท ๓.๑ ม.๒/๑ ท ๓.๑ ม.๒/๒ ท ๓.๑ ม.๒/๓ ท ๓.๑ ม.๒/๔ ท ๓.๑ ม.๒/๕ ท ๓.๑ ม.๒/๖	- การพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู - การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์จากเรื่องที่ฟัง และดู - การพูดในโอกาสต่าง ๆ - การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าจาก แหล่งเรียนรู้ - มารยาทในการฟัง การดู และการพูด	๒ ๒ ๒ ๓	๕ ๕
รวม				๑๐	๑๐
๓	เพลินพิจ พินิจวรรณกรรม	ท ๑.๑ ม.๒/๒ ท ๑.๑ ม.๒/๔ ท ๕.๑ ม.๒/๑ ท ๕.๑ ม.๒/๒ ท ๕.๑ ม.๒/๓	- วรรณคดีและวรรณกรรม (โคลงภาพพระ ราชพงศาวดาร) - การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจาก วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรม ท้องถิ่น (โคลงภาพพระราชพงศาวดาร) - การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ (เรื่องสั้น)	๒ ๒ ๓	๕ ๕
รวม				๗	๕

ลำดับ	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)	น้ำหนัก (คะแนน)
๔	รู้หลัก ประจักษ์ภาษา	ท ๑.๑ ม.๒/๔	- การสร้างคำในภาษาไทย (คำมูล, คำซ้ำ, คำซ้อน) - การเขียนบรรยายและพรรณนา - พรรณคดีและวรรณกรรม (บทสามัคคี เสวก) - การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจาก วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรม ท้องถิ่น (บทสามัคคีเสวก) - การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ (วิเคราะห์ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น) - การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดง ความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งจากสื่อ	๓	๕
		ท ๑.๑ ม.๒/๕		๓	
		ท ๑.๑ ม.๒/๖		๓	
		ท ๒.๑ ม.๒/๒		๒	
		ท ๔.๑ ม.๒/๑		๒	
		ท ๕.๑ ม.๒/๒		๒	
		ท ๕.๑ ม.๒/๓		๒	
		ท ๕.๑ ม.๒/๔		๒	
รวม				๑๔	๕
๕	วิจักษ์ วิจารณ์งานเขียนไทย	ท ๑.๑ ม.๒/๕	- คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - พรรณคดีและวรรณกรรม (รามเกียรติ์) - การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจาก วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรม ท้องถิ่น - บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ (บันทึกเหตุการณ์)	๓	๑๐
		ท ๑.๑ ม.๒/๖		๓	
		ท ๔.๑ ม.๒/๕		๓	
		ท ๕.๑ ม.๒/๒		๒	
		ท ๕.๑ ม.๒/๓		๒	
		ท ๕.๑ ม.๒/๔		๒	
		ท ๕.๑ ม.๒/๕		๒	
รวม				๑๓	๑๕
สอบกลางภาค				๓	๒๐
สอบปลายภาค				๓	๓๐
รวมทั้งหมด				๖๐	๑๐๐

โครงสร้างการสอน วิชาภาษาไทย (วิชาพื้นฐาน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒
เวลา ๖๐ ชั่วโมง ๑.๕ หน่วยกิต

รายวิชา ภาษาไทย ท ๒๒๑๐๒
คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

ลำดับ	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)	น้ำหนัก (คะแนน)
๖	วรรณกรรมสองภาษา	ท ๔.๑ ม.๒/๑ ท ๔.๑ ม.๒/๕ ท ๕.๑ ม.๒/๒ ท ๕.๑ ม.๒/๓ ท ๕.๑ ม.๒/๔	- ปฐมนิเทศและชี้แจงบทเรียน - คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ (บาลี, สันสกฤต) - การสร้างคำสมาส - วรรณคดีและวรรณกรรม (โคลงกาพย์ ร.๕) - การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น (โคลงกาพย์ ร.๕)	๑ ๒ ๓ ๒ ๒	๕
รวม				๑๐	๕
๗	วิเคราะห์คำวรรณคดี	ท ๑.๑ ม.๒/๑ ท ๑.๑ ม.๒/๓ ท ๔.๑ ม.๒/๔ ท ๕.๑ ม.๒/๒ ท ๕.๑ ม.๒/๓ ท ๕.๑ ม.๒/๔ ท ๕.๑ ม.๒/๕	- คำราชาศัพท์ - ชนิดและหน้าที่ของคำ - วรรณคดีและวรรณกรรม (กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า) - การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น - บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า	๒ ๓ ๒ ๒ ๒ ๑	๕ ๕
รวม				๑๐	๑๐
๘	เขียนดีมีทักษะ	ท ๑.๑ ม.๒/๗ ท ๑.๑ ม.๒/๘ ท ๒.๑ ม.๒/๕ ท ๒.๑ ม.๒/๖ ท ๒.๑ ม.๒/๘ ท ๕.๑ ม.๒/๒	- การเขียนรายงาน - การเขียนจดหมายกิจธุระ - การอ่านนิทานชาดก - การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น	๒ ๑ ๒ ๒	๑๐ ๕
รวม				๗	๑๕

ลำดับ	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)	น้ำหนัก (คะแนน)
๙	ร้อยเรียงภาษาไทย	ท ๒.๑ ม.๒/๓ ท ๒.๑ ม.๒/๗ ท ๒.๑ ม.๒/๘ ท ๔.๑ ม.๒/๒ ท ๕.๑ ม.๒/๑ ท ๕.๑ ม.๒/๒ ท ๕.๑ ม.๒/๓	- ลักษณะของประโยคในภาษาไทย - การเขียนเรียงความ - พรรณคดีและวรรณกรรม (กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง) - การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจาก วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรม ท้องถิ่น	๕ ๓ ๓ ๓	๕ ๕ ๕
รวม				๑๗	๑๕
๑๐	วิจักษ์ วิจารณ์ ได้ตามหลักการ	ท ๑.๑ ม.๒/๒ ท ๒.๑ ม.๒/๑ ท ๒.๑ ม.๒/๔ ท ๒.๑ ม.๒/๗ ท ๒.๑ ม.๒/๘	- เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งจากสื่อต่าง ๆ (บทความ) - การเขียนย่อความ - การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด - การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ	๓ ๓ ๑ ๓	๕
รวม				๑๐	๕
สอบกลางภาค				๓	๒๐
สอบปลายภาค				๓	๓๐
รวมทั้งหมด				๖๐	๑๐๐

วิเคราะห์ตัวชี้วัดจาก หลักสูตร โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. อ่านออกเสียงบทร้อย แก้วและบทร้อยกรองได้ ถูกต้อง	<p>นักเรียนรู้อะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วต้องคำนึงถึงอักขรวิธี การเว้นวรรคตอนให้เหมาะสม รวมทั้งท่าทางและมารยาทในการอ่าน ส่วนการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองผู้อ่านต้องออกเสียงให้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และทำลีลาน้ำเสียงให้สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน <p>นักเรียนทำอะไรได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้เหมาะสมกับลักษณะงานเขียนที่อ่าน 	<p>๑. ทักษะการคิดเชื่อมโยง</p> <p>๒. ทักษะการคิดบูรณาการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงร้อยแก้ว - อ่านทำนองเสนาะ 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้วและอ่านทำนองเสนาะ - ศึกษาการอ่านทำนองเสนาะ - เลือกบทอ่านทำนองเสนาะที่ชอบและสนใจ
๒. จับใจความสำคัญ สรุป ความ และ อธิบาย รายละเอียดจากเรื่องที่ อ่าน	<p>นักเรียนรู้อะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การอ่านจับใจความสำคัญสรุปความ และอธิบายรายละเอียดเรื่องที่อ่านเป็นการอ่าน เพื่อแปลความตีความ ขยายความเรื่องที่อ่าน ทำให้สามารถจดจำเนื้อเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น <p>นักเรียนทำอะไรได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้ 	<p>๑. ทักษะการคิดหลากหลาย</p> <p>๒. ทักษะการคิดวิจารณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านจับใจความสำคัญจากบทความและเนื้อเรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักการอ่านจับใจความสำคัญ - อ่านจับใจความสำคัญจากบทความและเนื้อเรื่องที่กำหนดให้

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๓. เขียนแผนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่าง ๆ ที่อ่าน	นักเรียนรู้อะไร - ผังความคิดเป็นรูปแบบการสรุปข้อความรู้ที่มีการเชื่อมโยงของข้อมูลให้เห็นภาพที่ชัดเจน การเขียนผังความคิดจะช่วยให้สามารถสร้างองค์ความรู้จากการอ่านได้อย่างชัดเจนสรุปข้อความรู้จากการอ่านในรูปแบบผังความคิดได้ นักเรียนทำอะไรได้ - สรุปข้อความรู้จากการอ่านในรูปแบบผังความคิดได้	๑. ทักษะคิดเชิงมโนทัศน์ ๒. ทักษะคิดหลากหลาย	- การเขียนแผนผังมโนทัศน์ในการสรุปเรื่องที่อ่าน	- ศึกษาการเขียนแผนผังมโนทัศน์แบบต่าง ๆ - ฝึกเขียนแผนผังมโนทัศน์ที่นักเรียนสนใจ - เขียนแผนผังมโนทัศน์สรุปเรื่องที่อ่าน
๔. อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	นักเรียนรู้อะไร - แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนทำอะไรได้ - แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	๑. ทักษะคิดสร้างสรรค์ ๒. ทักษะคิดแก้ปัญหา	- ใบงานการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	- ศึกษาหลักการอภิปรายการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน - นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
๕. วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน	นักเรียนรู้อะไร - ข้อเท็จจริงเป็นการนำเสนอข้อมูลที่เกิดขึ้นหรือหลักการต่าง ๆ ส่วน ข้อสนับสนุนหรือข้อคิดเห็นเป็นการแสดงทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ การจำแนกข้อเท็จจริง ข้อสนับสนุนและข้อคิดเห็นทำให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นักเรียนทำอะไรได้ - วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่านได้	๑. ทักษะคิดวิเคราะห์ ๒. ทักษะคิดเปรียบเทียบ	- ใบงานการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	- ศึกษาหลักการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น - ศึกษาตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น - ทำใบงานการแยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๖. ระบุง้อสังเกต การชวนเชื่อ การโน้มน้าว หรือ ความสมเหตุสมผลของงานเขียน	นักเรียนรู้อะไร - การอ่านงานเขียน ประเภท ชวนเชื่อ การโน้มน้าวใจผู้อ่าน ต้องประเมินความน่าเชื่อถือของเนื้อหานั้นโดยใช้หลักการ และเหตุผลที่พิสูจน์ได้และได้รับการยอมรับโดยทั่วไป นักเรียนทำอะไรได้ - อ่านงานเขียนแล้วบอกเหตุผลได้ว่าควรเชื่อถือหรือไม่	๑. ทักษะคิดสังเคราะห์ ๒. ทักษะคิดเปรียบเทียบ	- ใบงานวิเคราะห์บทความที่อ่าน	- ศึกษาบทความแต่ละประเภท - ศึกษาการเขียนบทความว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ - แยกบทความว่าบทความไหนเป็นเรื่องจริงหรือเท็จ
๗. อ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลายและประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	นักเรียนรู้อะไร - การวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านหนังสือ บทความ หรือ คำ ประ ณี ธ์ อย ่าง หลากหลาย ทั้งด้านการใช้ ภาษา วิธีการเขียน และข้อคิดในการดำรงชีวิต จะทำให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ และแก้ปัญหาในชีวิตได้ นักเรียนทำอะไรได้ - วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านและนำไปประยุกต์ใช้ และแก้ปัญหาในชีวิตได้	๑. ทักษะคิดเปรียบเทียบ ๒. ทักษะคิดประยุกต์	- ใบงาน ประเมินเรื่องจากการอ่าน	- ศึกษาหลักการประเมินค่าจากการอ่าน - นักเรียนศึกษาบทความ คำประพันธ์ แล้วใช้หลักการประเมินค่าประเมินเรื่องที่อ่าน - นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องต่าง ๆ
๘. มีมารยาทในการอ่าน	นักเรียนรู้อะไร - ในการอ่านใด ๆ สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงเป็นอย่างยิ่ง คือ ต้องมีมารยาทในการอ่าน เพื่อให้เกิดผลดี ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น นักเรียนทำอะไรได้ - อ่านอย่างมีมารยาทและเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้	๑. ทักษะคิดเชิงมนทัศน์ ๒. ทักษะคิดเปรียบเทียบ	- ใบงานสรุปมารยาทในการอ่าน	- นักเรียนบอกรายละเอียดในการอ่าน ตามความเข้าใจของนักเรียนว่ามีอะไรบ้าง - นักเรียนศึกษามารยาทการอ่านจากหนังสือ - เปรียบเทียบมารยาทการอ่านตามความเข้าใจของนักเรียน และหนังสือเรียนว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	<p>นักเรียนรู้อะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดเป็นการคัดลายมือที่มีรูปแบบหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ผู้เรียนต้องพัฒนาลายมือของตนให้ถูกรูปแบบสวยงามตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด <p>นักเรียนทำอะไรได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบตัวอักษรไทยได้ 	<p>๑. ทักษะคิดสร้างสรรค์</p> <p>๒. ทักษะคิดประยุกต์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามหัวข้อที่กำหนดให้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาแบบคัดลายมือชนิดต่าง ๆ - ฝึกคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามชนิดต่าง ๆ - ฝึกคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามที่นักเรียนสนใจ
๒. เขียนบรรยายและพรรณนา	<p>นักเรียนรู้อะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนบรรยายเป็นการบอกเล่าข้อมูลหรือเรื่องราว ส่วนการเขียนพรรณนาเป็นการเขียนที่แสดงถึงรายละเอียดและความคิดความรู้สึกของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ผู้เขียนจะต้องใช้ความรู้ประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน การฟังและการดูมาเรียบเรียงให้เป็นเรื่องราวอย่างสร้างสรรค์ <p>นักเรียนทำอะไรได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เขียนบรรยายและพรรณนาได้ 	<p>๑. ทักษะคิดบูรณาการ</p> <p>๒. ทักษะคิดสร้างสรรค์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนบรรยายจากเรื่องที่กำหนด - เขียนพรรณนาจากเรื่องที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักการเขียนบรรยายและพรรณนา - นักเรียนศึกษาการเขียนบรรยายและพรรณนาจากเรื่องต่าง ๆ - นักเรียนเขียนบรรยายและพรรณนาจากเรื่องที่กำหนด
๓. เขียนเรียงความ	<p>นักเรียนรู้อะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนเรียงความเป็นการเรียบเรียงเรื่องราวตามวัตถุประสงค์อย่างมีหลักเกณฑ์ ผู้เขียนจึงต้องรู้หลักเกณฑ์และฝึกปฏิบัติการเขียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ 	<p>๑. ทักษะคิดสังเคราะห์</p> <p>๒. ทักษะคิดประยุกต์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนย่อความตามเนื้อหาที่กำหนด - เขียนย่อความตามที่นักเรียนสนใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาวิธีการเขียนเรียงความ - การตีความหัวข้อในการเขียนเรียงความ - ฝึกการเขียนเรียงความ - การเรียบเรียงเนื้อหาในการเขียนเรียงความ

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	งานเขียนมีคุณภาพมากขึ้น นักเรียนทำอะไรได้ - เขียนเรียงความเกี่ยวกับประสบการณ์ได้			
๔. เขียนย่อความ	นักเรียนรู้อะไร - การเขียนย่อความเป็น การเขียนสรุปสาระสำคัญของ เรื่องราวจึงต้องรู้ถึงหลักการ และวิธีการเขียนย่อความ อย่างถูกต้อง นักเรียนทำอะไรได้ - เขียนย่อความได้	๑. ทักษะคิด สังเคราะห์ ๒. ทักษะคิด ประยุกต์	- เขียนย่อความตาม เนื้อหาที่กำหนด - เขียนย่อความ ตามที่นักเรียนสนใจ	- ศึกษาวิธีการเขียนย่อความ - ศึกษาการเขียนย่อความ - ฝึกการเขียนย่อความตามเรื่องที่กำหนด - ฝึกการเขียนย่อความตามเรื่องที่นักเรียนสนใจ
๕. เขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้า	นักเรียนรู้อะไร - การเขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้าเป็นการเขียน รายงานที่ต้องอาศัยข้อมูลจาก การศึกษา ค้นคว้า นำมา วิเคราะห์เรียบเรียงอย่างเป็น ระบบด้วยภาษาแบบแผน มี รูป แบบ และ การอ้างอิง แหล่งข้อมูลที่ชัดเจน นักเรียนทำอะไรได้ - เขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้าและรายงานโครงการ ได้	๑. ทักษะคิด แก้ปัญหา ๒. ทักษะคิด อ ย่ า ง มี วิจัยรณญาณ	- เขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า จากเรื่องที่กำหนด	- ศึกษาวิธีการเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า - นักเรียนศึกษาการเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า - นักเรียนเขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้า
๖. เขียนจดหมายกิจธุระ	นักเรียนรู้อะไร - การเขียนจดหมายกิจธุระ เป็นการเขียนที่มีรูปแบบกึ่ง ราชการใช้ในการติดต่อ ประสานงานให้เกิดประโยชน์ กับตน องค์กรหรือหน่วยงาน นักเรียนทำอะไรได้ - เขียนจดหมายกิจธุระได้	๑. ทักษะคิด ประยุกต์ ๒. ทักษะคิด อนาคต	- เขียนจดหมายกิจ ธุระ	- ศึกษาวิธีการเขียนจดหมายกิจ ธุระ - ฝึกเขียนจดหมายกิจธุระ

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๗. เขียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล	นักเรียนรู้อะไร - การเขียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งเรื่อง ที่อ่านอย่างมีเหตุผลจะต้องอาศัย ข้อมูลสนับสนุนที่ชัดเจน เพียงพอ จึงจะทำให้งานเขียน มีคุณภาพ นักเรียนทำอะไรได้ - เขียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล	๑. ทักษะคิด วิเคราะห์ ๒. ทักษะคิด วิเคราะห์ ๓. ทักษะคิด เปรียบเทียบ	- เขียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	- ศึกษาการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน - นักเรียนวิเคราะห์ การวิเคราะห์ จากเรื่องที่อ่านเพื่อเป็นแนวทาง วิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน - นักเรียนฝึกวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
๘. มีมารยาทในการเขียน	นักเรียนรู้อะไร - เขียนโดยใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม มีการอ้างอิงที่มาของข้อมูลอย่างครบถ้วน ถือว่ามีมารยาทในงานเขียน นักเรียนทำอะไรได้ - เขียนอย่างมีมารยาท	๑. ทักษะคิด เปรียบเทียบ ๒. ทักษะคิด เชิงมนทัศน์	- บอกรายการเขียน	- ศึกษา มารยาทการเขียน - นักเรียนบอกรายการเขียนตามความเข้าใจของนักเรียน - เปรียบเทียบมารยาทการเขียนจากการศึกษาของนักเรียนว่าแตกต่างกันอย่างไร

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู	<p>นักเรียนรู้อะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดูจะต้องแปลความ ตีความ เรื่องที่ฟังและดูจนเกิดความเข้าใจในสาระสำคัญของเรื่องนั้น ๆ <p>นักเรียนทำอะไรได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - พุดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู อย่างเป็นกระบวนการ ใช้ภาษาที่ถูกต้อง กระชับ สละสลวย เหมาะสมกับเวลา โอกาส และผู้ฟัง 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ทักษะคิดสังเคราะห์ ๒. ทักษะคิดหลากหลาย ๓. ทักษะคิดเชิงโน้ตทัศน์ 	- ก า ร พู ด ส รุ ป ใจความสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาวิธีการพุดสรุปใจความสำคัญ - ศึกษาการจับใจความจากการฟังและดู - ฝึกพุดจับใจความสำคัญ - ทำใบงานสรุปการจับใจความจากการฟังและดู
๒. วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ	<p>นักเรียนรู้อะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์ข่าวสารต้องจำแนกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเมินความน่าเชื่อถือของข่าวสารโดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์หรือการค้นคว้าจากแหล่งอื่นมาประกอบ <p>นักเรียนทำอะไรได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - พุดวิเคราะห์และวิจารณ์ข่าวสารที่ฟังและดูอย่างเป็นขั้นตอน โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่หลากหลาย และประเมินความน่าเชื่อถือของข่าวสารนั้น 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ทักษะคิดวิเคราะห์ ๒. ทักษะคิดบูรณาการ 	- พุดนำเสนอการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงจากสื่อต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาแนวการวิเคราะห์สื่อต่าง ๆ - นักเรียนวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จากสื่อต่าง ๆ
๓. วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	<p>นักเรียนรู้อะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล จะสามารถนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ทักษะคิดวิเคราะห์ ๒. ทักษะคิดประยุกต์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใบงาน การวิเคราะห์เรื่องที่ฟังและดู - ใบงาน การนำข้อคิดที่ได้จากการฟังและดู มาประยุกต์ใช้กับชีวิต 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาแนวการวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู - นักเรียนวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู - นักเรียนทำใบงานการนำข้อคิดที่ได้จากการฟังและการดู มาประยุกต์ใช้กับชีวิต

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	นักเรียนทำอะไรได้ - วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผลและนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้			
๔. พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์	นักเรียนรู้อะไร - การพูดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ต้องมีการรวบรวม คัดเลือกข้อมูลมาใช้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะและสถานการณ์ นักเรียนทำอะไรได้ - พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยรวบรวม คัดเลือกข้อมูลมาใช้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะและสถานการณ์	๑. ทักษะคิดบูรณาการ ๒. ทักษะคิดแก้ปัญหา ๓. ทักษะคิดหลากหลาย	- พูดในโอกาสต่าง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนด	- ศึกษาวิธีการพูดในโอกาสต่าง ๆ - นักเรียนศึกษาวิธีการพูดจากสื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกพูด - นักเรียนพูดในโอกาสต่าง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนด
๕. พุดรายงาน หรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา	นักเรียนรู้อะไร - การรายงานต้องใช้ภาษาและวิธีการพูดที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ นักเรียนทำอะไรได้ - พุดรายงานการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการ	๑. ทักษะคิดหลากหลาย ๒. ทักษะคิดแก้ปัญหา	- พุดรายงานเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า	- ศึกษาการรายงานเรื่องที่ค้นคว้าที่ถูกต้อง - พุดรายงานการศึกษาค้นคว้า - พุดสรุปความรู้ที่ได้จากการพุดรายงาน
๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพุด	นักเรียนรู้อะไร - มารยาทในการพุดโดยใช้ข้อความ ประโยค และเรื่องที่มีการอ้างอิง หลักฐานในการพุดที่ถูกต้อง นักเรียนทำอะไรได้ - พุดได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์เหมาะสมกับลักษณะงานและไม่ผิดศีลธรรมอันดี	๑. ทักษะคิดสังเคราะห์ ๒. ทักษะคิดเชิงมนทัศน์	- ใบงานสรุปมารยาทในการฟัง การดู และการพุด	- ศึกษามารยาทในการฟัง การดู และการพุด - นักเรียนช่วยกันคิดมารยาทในการฟัง การดู และการพุด ว่าควรมีอะไรบ้าง

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. สร้างคำในภาษาไทย	<p>นักเรียนรู้อะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างคำในภาษาไทยทำให้มีคำในภาษาใช้มากขึ้น การสร้างคำสมาส เป็นการนำภาษาบาลี หรือสันสกฤต สองคำขึ้นไปมารวมกันเพื่อให้เกิดคำใหม่ที่มีความแตกต่างจากเดิม <p>นักเรียนทำอะไรได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - บอกลักษณะของคำสมาส และนำไปใช้ได้ถูกต้องตรงตามความหมาย 	<p>๑. ทักษะคิด</p> <p>๒. ทักษะคิด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แบบฝึกหัดการสร้างคำ - แบบทดสอบการสร้างคำ 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาเรื่องการสร้างคำ - นักเรียนสรุปเรื่องการสร้างคำ - นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องการสร้างคำ - นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องการสร้างคำ
๒. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยคความรวม และประโยคความซ้อน	<p>นักเรียนรู้อะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างประโยคในภาษาไทยมีทั้งประโยคระดับพื้นฐานหรือประโยคความเดียว และประโยคที่นำมารวมกันหรือซ้อนกันให้สละสลวยต่อเนื่องและสื่อสารได้ชัดเจนมากขึ้น <p>นักเรียนทำอะไรได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยคความรวม และประโยคความซ้อนได้ 	<p>๑. ทักษะคิดวิเคราะห์</p> <p>๒. ทักษะคิดเปรียบเทียบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคชนิดต่าง ๆ - ทำแบบฝึกหัดเรื่องประโยคชนิดต่าง ๆ - ทำแบบทดสอบเรื่องประโยคชนิดต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาโครงสร้างของประโยคชนิดต่าง ๆ - นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องประโยคชนิดต่าง ๆ - นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องประโยคชนิดต่าง ๆ
๓. แต่งบทร้อยกรอง	<p>นักเรียนรู้อะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแต่งบทร้อยกรองเป็นการเลือกใช้คำ ข้อความที่สละสลวยในการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และจินตนาการให้มีการสัมผัสคำสัมผัสความ ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ 	<p>๑. ทักษะคิดหลากหลาย</p> <p>๒. ทักษะคิดเชิงมนทัศน์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาการแต่งคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ - นักเรียนศึกษาคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ - นักเรียนฝึกแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอน

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	นักเรียนทำอะไรได้ - แต่งกลอนสุภาพได้			
๔. ใช้คำราชาศัพท์	นักเรียนรู้อะไร - หลักการใช้คำราชาศัพท์กับบุคคลแต่ละระดับ นักเรียนทำอะไรได้ - ใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้องเหมาะสมกับฐานะของบุคคล	๑. ทักษะคิดบูรณาการ ๒. ทักษะคิดเปรียบเทียบ ๓. ทักษะคิดประยุกต์	- รายงานเรื่องคำราชาศัพท์ - ใบงานเรื่องคำราชาศัพท์ - แบบทดสอบเรื่องคำราชาศัพท์	- ศึกษาคำราชาศัพท์แต่ละประเภท - นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องราชาศัพท์ - นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องคำราชาศัพท์
๕. รวบรวมและอธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	นักเรียนรู้อะไร - รู้จักคำและความหมายของคำภาษาต่างประเทศ นักเรียนทำอะไรได้ - รวบรวมและอธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้	๑. ทักษะคิดเปรียบเทียบ ๒. ทักษะคิดสังเคราะห์	- ใบงานเรื่องภาษาต่างประเทศในภาษาไทย - ทำแบบทดสอบเรื่องภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	- ศึกษาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยชนิดต่าง ๆ - ทำแบบทดสอบภาษาต่างประเทศในภาษาไทย - ทำแบบฝึกหัดภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น	นักเรียนรู้อะไร - หลักการสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรม นักเรียนทำอะไรได้ - สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านได้	๑. ทักษะคิดวิเคราะห์ ๒. ทักษะคิดเชิงมนทัศน์	- แบบฝึกหัดการตอบคำถามจากเรื่อง	- ศึกษาเนื้อเรื่องของวรรณคดี - จับใจความสำคัญของวรรณคดี - ทำแบบฝึกหัดตอบคำถามจากวรรณคดี
๒. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ	นักเรียนรู้อะไร - หลักการวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่น นักเรียนทำอะไรได้ - วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ	๑. ทักษะคิดวิเคราะห์ ๒. ทักษะคิดสังเคราะห์	- ใบงานสรุปข้อคิดที่ได้จากวรรณคดี	- ศึกษาคุณค่าและข้อคิดของวรรณคดี - นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากวรรณคดี - นักเรียนทำใบงานสรุปข้อคิดจากวรรณคดี
๓. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	นักเรียนรู้อะไร - หลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม นักเรียนทำอะไรได้ - อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านได้	๑. ทักษะคิดเปรียบเทียบ	- ใบงานสรุปคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	- ศึกษาคุณค่าวรรณคดีที่อ่าน - นักเรียนเปรียบเทียบคุณค่าของวรรณคดีสมัยอดีตและปัจจุบัน
๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	นักเรียนรู้อะไร - คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม - การประยุกต์ใช้ความรู้และข้อคิด นักเรียนทำอะไรได้ - สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	๑. ทักษะคิดประยุกต์ ๒. ทักษะคิดหลากหลาย	- ใบงานการนำข้อคิดและความรู้จากวรรณคดีไปวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน	- ศึกษาความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีที่อ่าน - นักเรียนสรุปการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงอย่างไรบ้าง

ตัวชี้วัด	นักเรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	นักเรียนรู้อะไร - หลักการอ่านบทร้อยกรอง - หลักการวิเคราะห์คุณค่าของบทร้อยกรอง นักเรียนทำอะไรได้ - ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้	๑. ทักษะคิดเชิงมโน	- ท่องบทอาขยานที่กำหนด - ท่องบทอาขยานที่นักเรียนสนใจ	- ศึกษาบทอาขยานสำหรับนักเรียนชั้น ม.๒ - นักเรียนท่องจำบทอาขยานที่ครูกำหนดให้ - นักเรียนท่องจำบทอาขยานที่นักเรียนสนใจ

